

N:o 79.

Af herr **G. Ericsson** i Stockholm, om ändring i gällande bestämmelser rörande prestval.

Enligt § 30 i kongl. förordningen af 26 oktober 1883 angående prestval samt de särskilda bestämmelser, som gälla för Stockholm med flera orter, skall val till besättande af presterlig tjänst förrättas med öppen omröstning. I allmänhet sker valet efter upprop, så att den röstande framträder till valbordet i den ordning han uppropas, och der muntligen uppgifver namnet på den prest han önskar. I Stockholm har häri nyligen vidtagits den förändring, att enhvar får rösta vid hvilken tid som helst under valförrättningens fortgång.

Mot öppen omröstning vid prestval kunna samma invändningar göras, som bragt detta omröstningssätt i misskredit öfverallt, der det annars användts. Det tillfälle till påtryckning och obehörigt tvång på de väljande, som är uteslutet vid omröstning med slutna sedlar, förefinnes i så mycket högre grad vid den öppna omröstningen, der enhvar kan höra, huru den andre röstar, och därför utsätta honom för trakasseri och obehag. Dessutom kan den öppna omröstningen lätteligen förrycka hela valresultatet, ity att en prestman lätteligen kan erhålla stor röstöfvervigt vid början af valet, utan att därför vara omfattad med flertalets sympatier, hvarigenom en oriktig föreställning hos en stor del väljande uppkommer om omöjligheten att inverka på valets utgång; och man hör därför ofta, att de, som tänkt rösta på andra prester, under valets fortgång afhålla sig från att delta i omröstningen, hvars utfall på detta sätt mycket väl kan blifva ett helt annat, än man annars haft skäl att vänta.

Äfven det sätt, hvarpå den öppna omröstningen verkställes, är för- enadt med ganska betydande olägenheter. Sker omröstningen efter

namnupprop, medför detta stor tidsförlust för den röstande, som ofta under flera timmar måste passa på tiden, då han skall uppropas, för att icke gå sin rösträtt förlustig. Skall åter enhvar rösta, så snart han efter ankomsten till kyrkan får tillträde till valbordet, uppstår likaledes ofta stor tidsutdrägt med ty åtföljande obehag, då hans namn, bostad och kvarter skall i församlingens röstlängd uppsökas, och det allra helst, om valet ledes af en ovan och med denna röstlängd obekant valförrättare.

Ehuruval äfven de val, som inom kommunen eller vid kyrkostämma skola med slutna sedlar förrättas, äro förenade med åtskilliga svårigheter, torde dock detta röstsätt äfven i det fall, som här åsyftas, väntas kunna leda till icke ringa lättnad, såväl för valförrättaren som för den väljande menigheten. Det slutna omröstningssättet användes numera, då någon det begär, vid kyrkostämmor i allmänhet sedan år 1880 och i hufvudstaden sedan år 1891, och dess tilltagande användning synes mig vittna till fördel för dess lämplighet. Det finnes intet skäl, hvarför icke detta röstsätt skulle medföra enahanda förmåner äfven vid prestval.

Då det alltså synes mig klart, att omröstningssättet med slutna sedlar dels verkar till de väljandes befriande från obehörig påtryckning, och dels medför afsevärda lättnader vid sjelfva valförrättningen, tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring uti § 30 af kongl. förordningen den 26 oktober 1883 rörande prestval och deremot svarande särskilda föreskrifter för hufvudstaden och andra orter, att dessa val skola med slutna sedlar förrättas.

Stockholm den 27 januari 1893.

Gustaf Ericsson.